

**Міністерство освіти і науки України
Херсонська обласна державна адміністрація
Херсонський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування,
державних підприємств, установ і організацій
Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет»
Навчально-науковий центр «Інститут післядипломної освіти
та дорадництва» ДВНЗ «ХДАУ»
Громадська організація «Глобальний погляд»**

ЗБІРНИК ТЕЗ

**III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
«Публічне управління та адміністрування
у процесах економічних реформ»
(здобувачі вищої освіти та молоді вчені)**

19 листопада 2019 року

м. Херсон

Оргкомітет конференції

Кирилов Юрій Євгенович – доктор економічних наук, доцент, ректор ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Бутрій Дмитро Степанович - перший заступник голови Херсонської обласної державної адміністрації

Яремко Юрій Іванович – доктор економічних наук, доцент, перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Аверчев Олександр Володимирович – доктор сільськогосподарських наук, професор, проректор з наукової роботи ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Грановська Вікторія Григорівна – доктор економічних наук, доцент, декан економічного факультету ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Потравка Лариса Олександрівна – доктор економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри публічного управління та адміністрування ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Вольська Олена Михайлівна – доктор наук з державного управління, професор кафедри публічного управління та адміністрування ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Білорусов Сергій Георгійович – кандидат технічних наук, доцент, заслужений працівник освіти України, директор Херсонського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій;

Абсава Людмила Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, голова Громадської організації «Глобальний погляд»;

Карташова Ольга Григорівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет».

УДК 35: 33.021.8

Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ: збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 19 листопада 2019 р. – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. – 368 с.

У матеріалах конференції висвітлені передові науково-практичні результати досліджень, отримані в галузі публічного управління та адміністрування. Для студентів, аспірантів, науковців та фахівців.

© Колектив авторів, 2019

© ДВНЗ «ХДАУ», 2019

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ДЕРЖАВНА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.	15
Сафарова Гюнель тофіг кизи ДЕЯКІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ	15
Рудковський К. Ю. МОВНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ ЗА ЧАСІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ	17
Павелко М. С. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ	18
Білорусов С. Г. ПЕРСПЕКТИВИ ТА СУЧАСНИЙ СТАН ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО СТВОРЕННЯ ОТГ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	20
Ковтун В.М. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ БУДІВНИЦТВОМ І ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ	23
Савченко О. І. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ	25
Синишин Г. А. ФОРМУВАННЯ ТА НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	27
Баран М. П., Панасюк Р. В., Чопей М. В., Петренко В. П. ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ЦЕНТР РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ І ЙОГО ВПЛИВ НА ПРОЦЕСИ УТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ПРИКАРПАТТЯ	29
Дьяченко Ю. В., Коренман Є. М. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ, ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ	31
Бліщук К. М., Дзяна Г. О. УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІЙ В КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	33
Седікова І. О. АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ПОДІЛ: ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН ТА ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ В УКРАЇНІ	36
Шаповаленко Г. А. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ	38
Музиченко-Козловська О. В.	41

Література

1. Ільченко Н. Економічний розвиток громади : контекст та практика (досвід Канади) / Н. Ільченко, Р. Жиленко // Економічний розвиток громади. – 2006. – № 2. – С. 35-40.
2. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України / Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 13. – ст.91

Седікова Ірина Олександрівна,
професор кафедри менеджменту і логістики, д.е.н., професор
Одеська національна академія харчових технологій

АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ПОДІЛ: ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН ТА ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ В УКРАЇНІ

В умовах становлення нового для України інституту публічної влади, аналіз діяльності органів місцевого самоврядування з часу конституційного декларування до теперішнього часу дозволяє зробити висновок про те, що сталося по суті тільки їх організаційне та структурне оформлення: муніципальна влада здійснювала свою діяльність в основному в режимі поточного адміністрування, підтримуючи в міру наявних можливостей функціонування місцевого господарства.

Загальною передумовою всіх типів реформ є науково-технічний прогрес. Оснащення органів влади новими засобами зберігання, пошуку, обробки і передачі даних, іншою оргтехнікою, розширення доступу до сучасних телекомунікаційних систем вимагають постійного вдосконалення їх структури, перерозподілу функцій між органами по вертикалі та по горизонталі. Відповідно підвищуються вимоги до якості професійної підготовки державних і муніципальних службовців. Зазначені вище фактори обумовлюють загальну для більшості країн тенденцію, що спостерігається протягом більш як півстоліття: укрупнення розмірів низових адміністративно-територіальних одиниць при скороченні їх загального числа. Наприклад, в ході проведеної в 60-х - 70-х рр. XX ст. землями ФРН серії структурних реформ загальна кількість низових одиниць скоротилося з 24,3 тис. (в 1968 р.) до 8,5 тис. (в 1980 р.). У 1989 р, тобто напередодні об'єднання зі Східною Німеччиною, в ФРН вже налічувалося всього 5589 комун [1, с. 21]. У Швеції з 1950 по 1974 р. загальне число одиниць на нижчому територіальному рівні зменшилася приблизно в 9 разів [2], у Данії за період з 1960-1974 рр. – в 5 разів, в Австрії з 1966-1974 рр. – більш ніж на третину, в Норвегії з 1951 - 1970 рр. – в 1,6 рази [1, с. 150-153]. Вражаючі зміни відбувалися в інших країнах, так, наприклад, в Бельгії з 1950-1970 рр. в результаті реформування адміністративного поділу число муніципалітетів скоротилося на 78 %, у Великобританії – на 68 %, у ФРН – на 64 %, в Австрії – на 43 % [3, с. 10].

У деяких випадках зменшення числа низових одиниць може супроводжуватися зростанням кількості проміжних (регіональних) утворень. Саме тому структурні та функціональні реформи в системі місцевого самоврядування йдуть рука об руку, доповнюють один одного. Обговорення різних варіантів адміністративного поділу, розмірів територіальних одиниць є предметом дискусій різних політичних партій, науково-дослідних установ, спеціальних комісій, створених як за рішенням органів влади, так і з ініціативи різних неурядових організацій. Тому реальна нова сітка, на яку адміністративно ділиться унітарна держава або суб'єкт федерації в результаті внесення змін до відповідного законодавства, в більшості випадків не збігається з ідеальною, а є результатом досягнення якогось суспільного компромісу. Наприклад, в Північному Рейні-Вестфалії (ФРН) у 1965 р. був сформований комітет експертів з реформи місцевих органів влади, до складу якого увійшли вчені, вищі державні службовці, а представники різних асоціацій місцевих органів. Перед комітетом були поставлені два основних питання: про функції, які в сучасному суспільстві може самостійно виконувати місцевий орган; про ідеальний розмір (за площею і чисельністю населення) територіальної одиниці, необхідному для ефективного здійснення цих функцій.

На основі аналізу особливостей різних місцевих спільнот комітет підготував три доповіді з проблем зміни адміністративних меж сільських та міських низових одиниць, а також округів. Зокрема, для сільських громад були визначені дві ідеальні моделі (А і В). У спільнотах типу А місцеві органи влади повинні виконувати наступні функції: утримання початкових шкіл із спортзалами, плавальними басейнами для учнів, утримання доріг, спортивних майданчиків, дитячих садків, молодіжних центрів, будинків престарілих, аптек, пожежної охорони, кладовищ. Було визнано, що якісне виконання цих послуг можна організувати в межах територіальних одиниць з чисельністю населення приблизно 8 тис. осіб, у виняткових випадках – 5 тис. жителів. Для густонаселених місцевості комітет рекомендував іншу модель (тип В), згідно з якою місцеві органи влади, крім перерахованих вище функцій, повинні були надавати ряд додаткових. У цьому випадку ідеальний розмір територіальної одиниці повинен був становити 30 тис. жителів. Аналогічні критерії були вироблені для міст і округів. Цілком природно, що в інших країнах, з урахуванням місцевих особливостей, визначалися інші оптимальні розміри місцевих громад, що служили в ході реалізації структурних реформ в якості ідеальних моделей, яких необхідно дотримуватися. Так, в ряді джерел для умов Данії, що склалися в 60-х – 70-х роках, називалися мінімальні прийнятні розміри низових сільських і невеликих міських спільнот з чисельністю населення в 5-6 тис. чоловік. У Норвегії в 50-х роках комісія з об'єднання муніципалітетів визначила дещо інший критерій: мінімальний розмір сільських спільнот повинен був становити 2,5-3,0 тис. жителів. Саме при такому розмірі сільських територіальних одиниць, на думку зазначеної комісії, можна не

тільки забезпечити виконання покладених на місцеві органи влади функцій, але і сформулювати «економічно життєздатні одиниці» [1, с. 119]

Територіальна громада є суб'єктом всіх трансформацій міста, завданням якої є узгоджені дії з органами місцевої влади та самоврядування задля розв'язання соціально-економічних проблем, розробки моделі стратегічного розвитку міста. До сучасних проблем системи місцевого самоврядування в містах можна віднести слабкість громадянського суспільства, низький рівень його соціальної активності, низька правова культура населення, дефіцит знань про природу самоврядування [4]. Найголовніша проблема, що ускладнює розвиток місцевого самоврядування, є недостатній обсяг повноважень органів місцевого самоврядування, фінансова незабезпеченість місцевого самоврядування, економічні та фінансові проблеми. Ще однією важливою проблемою становлення ефективного місцевого самоврядування є дефіцит кваліфікованих управлінських кадрів. Підготовка таких кадрів вимагає тривалого часу.

Література:

1. The Reforms of Local and Regional Authorities in Europe: Theory, Practice and Critical Appraisal (Study Series Local and Regional Authorities in Europe; 28) / Council of Europe. – Strasbourg: Council of Europe, 1983. – P. 21
2. Хэггрут, С., Кронваль, К, Рибердаль, К., Рюдебек, К. Местное самоуправление в Швеции: традиции и реформы. – Стокгольм: Шведский институт, 1996. – С. 12.
3. Vanags, E. Decentralization and Local Democracy in Latvia: Paper presented at the International Conference «Decentralization and Local Democracy». February 25–26, 1995 / Belarus Democratic Reforms Support Foundation. Belarussian Soros Foundation. – Minsk, 1995. – P. 10.
4. Особливості муніципального управління в містах [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.bestreferat.ua/referat-154760.html> (дата звернення: 12.10.2019).

Шаповаленко Ганна Андріївна, магістр¹
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка
м. Харків

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ

Проблемами правового забезпечення управління в сфері земельних відносин в свій час приділяли увагу такі вчені, як Д.В. Бусуйок, О.А. Галиновська, Д.С. Добряк, О.С. Дорош, Є.Б. Кондратець, А.М. Мірошніченко та ін. Однак більшість

¹ Науковий керівник: к.е.н. Сагачко Ю.М.